

Tárgytematika / Course Description

Fény- és színtan

MKNB_DSTM009

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Bakucz András

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(week): 0/2/0

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja a hallgatók megismertetése a fénytán és a színtan alapvető törvényeivel, összefüggéseivel, a felületi és fényszín keletkezésével, tulajdonságaival, hogy gyakorló tervezőként a színek értő módon való felhasználásával esztétikai, érzelmi és szellemi igényeinket egyaránt kielégítő színvonalas műveket hozzanak létre. A színtan tudomány interdiszciplináris jellegéből adódóan az előadások tartalma széles horizonton mozog: a fénytani, színtani, színelméleti megközelítés mellett műszaki, esztétikai pszichológiai, filozófiai, kultúrtörténeti és művészettörténeti aspektusokból is vizsgáljuk a színt. Az elméleti felkészülés során a tananyaghoz szorosan kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldásával (színminták, színekörök, színharmonia táblák és színkálák festése tojástemperával, temperával, akrillal) az elsajátított tudás rögzül, a színérzékenység, a színdifferenciáló és színasszociációs képesség finomodik. A manuális gyakorlati feladatok mindezekén túl igényes, tiszta, jól artikulált munkák létrehozását célozzák meg, ahol a kompozíció, a vizuális megjelenés kérdése is szóba kerül. A számítógépes színtervezési gyakorlatok a számítógépes színtervezési lehetőségekkel, szoftverekkel ismertetik meg a hallgatókat. A színek vizsgálatán és a színek rendszerezési lehetőségeinek megismerésén túl a hallgatók elsajátíthatják a színtervezés módszereit és eszközeit, a színrendszerek helyes használatát a mindennapi munkában.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Bemutatkozás, a félév tematikájának és követelményrendszerének ismertetése. Bevezetés a színtan tudományba. Instrukciók a gyakorlati feladatok elkészítéséhez.
2. A színtan története (áttekintés az ókortól napjainkig)
3. Fénytani alapismeretek (a fény, a fény spektrális összetevői, fényforrások, fényvisszaverődés, fényelnyelés, fénytörés)
4. A látás (az emberi szem felépítése és működése, a színlátás hibái, a színinger és a színérzet)
5. Színtani alapismeretek (a szín, fényszín, felületi szín, komplementaritás, metaméria)
6. Kurzushét
7. Szín és ember (adaptációs folyamatok, irradáció, színáthangolódás, színpreferencia, színkonstancia, színasszociációk, pszichofizikai összefüggések)
8. Színkeverés, színmegjelenítés (additív és szubtraktív színkeverés, digitális képrögzítő technikák és színmegjelenítő eszközök színvisszaadása, monitor színkalibráció bemutatása)
9. Színkontrasztok (a 7 fő színkontraszt J. Itten szerint)
10. Színharmoniaiak (a színharmonia feltételei, a monokrómától a polikróm harmoniaiáig Nemcsics A. szerint)
11. Színrendszerek és színmérés (főbb színrendszerek /NCS, CIE, Munsell stb./ és színyűjtemények /RAL, Pantone stb./ ismertetése, spektrofotométeres színmérés bemutatása)
12. A Coloroid színrendszer (a Coloroid felépítése, használata, szerepe; a Coloroid mint a magyar színszabvány)
13. Színtervezés (a színtervezés metodikája; a számítógépes színtervezés lehetőségei; általános és speciális funkciójú enteriőrök tervezése; exteriőr színes tervezése; színtervek készítése; a szín az építészetben, a formatervezésben és a tervezőgrafikában)
14. Történelmi korok színekdelvése; a szín a Bauhaus-ban; a szín napjainkban.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Nemcsics Antal: Színdinamika. Színes környezet tervezése. Bp. Akadémiai Kiadó. 2004. ISBN 963 05 8027 6

dr. Ábrahám György: Optika. Bp. Panem. 1998. ISBN 963 545 144 X

Itten, Johannes: A színek művészete. Bp. Göncöl Kiadó. Tanulmányi kiadás. 1997. ISBN 963 7875 93 X Online: https://monoskop.org/Johannes_Itten

Itten, Johannes: A színek művészete. Bp. Göncöl – Saxum. 2002. ISBN(10) 963 9183 58 X ISBN(13) 978 963 9183 58 2

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

Albers, Josef: Színek kölcsönhatása. Bp. Magyar Képzőművészeti Egyetem – Arktisz. 2006. ISBN 963 7165 35 5

DETAIL Magazine. Farbe und Struktur. Colour and Texture. 1-2/2022. ISSN 2627-2598

DETAIL Magazine. Licht Innenraum. Lighting Interiors. 10/2022. ISSN 2627-2598

Dr. Bernolák Kálmán: A fény. Bp. Műszaki Könyvkiadó. 1981. ISBN 963 10 3770 3

Glasner, Barbara – Schmidt, Petra (szerk.): Chroma. Design, Architecture & Art in Color. Basel. Birkhäuser. 2010. ISBN 978-3-0346-0092-7

Goethe, Johann Wolfgang: Színtan – A teljes didaktikai rész. Bp. Genius Kiadó. 2010. ISBN 978-963-9772-16-8

Kandinszkij, Vaszilij: A szellemiség a művészetben. IMAGO sorozat. Bp. Corvina Kiadó. 1987. ISBN 963 13 2469 9

Majoros András: Belső terek világítása. Bp. Műszaki Könyvkiadó. 1998. ISBN 963 16 3015 3

Majoros András: Belsőtéri vizuális komfort. Bp. TERC. 2004. ISBN 963 9535 13 3

Mccown, James – Ojeda, Oscar Riera: Colors. Architecture in detail. Gloucester. Massachusetts. Rockport Publishers. 2004. ISBN-10: 1-59253-287-X. ISBN-13: 978-1-59253-287-2

McLachlan, Fiona: Architectural Colour in the Professional Palette. London - New York. Routledge. 2012. ISBN 978-0-415-59705-1

(hbk) ISBN 978-0-415-59709-8 (pbk)

Pastoreau, Michel: A fekete: egy szín története. Bp. Kalligram. 2012. ISBN 978-80-8101-641-7

Steane, Mary Ann: The Architecture of Light. London - New York. Routledge. 2011. ISBN13: 978- 0-415- 39478- 9 (hbk) ISBN13: 978-0-415- 39479- 6 (pbk)

Wehlte, Kurt: A festészet nyersanyagai és technikái. Bp. Balassi Kiadó – Magyar Képzőművészeti Főiskola. 1996. ISBN 963 506 096 3